

Mărinimie

Mircea Sântimbreanu

Vicu se trezise de dimineată. Zăpada se grămădise în pervazuri ca o fascinantă pisică de Angora și parcă nimic altceva decât albeața, abundența și calmul ei îl invitau la mari excursii sufletești. Și, poate, aburul cozonacilor ce-și astâmpărau fierbințeala în cămară. Și, desigur, multe altele: netezimea cearșafului, caldul curcubeu al scoarței din perete, fuga ireală a fulgilor de zăpadă din oglinda de la șifonier... Și cartea de pe noptieră, primită în ajun cadou, răsfățându-și dedicația la vedere: „Bunului meu prieten și coleg Vicu Cutie, din partea mea, Sandu”.

Stătea lungit în pat, rotindu-și degetele mari de la picioare și savurându-și preaplinul inimii lui.

- Trebuie să-i fac și eu lui Sandu un cadou! Dar nu o carte. Ceva mai deosebit, mai acătării. Poate două cărți. E doar ajun de An Nou. Câte lucruri frumoase nu pot fi dăruite cu acest prilej! Iată, numai pe o pagina din „Informația”, lunecată la picioarele patului, câte nu se oferă: clipsuri, produse cosmetice, pijamale matlasate, căciuli... Generozitatea, ca un zefir, umfla pe nesimțite pânzele imaginației băiatului. Oare căciula pe care a uitat-o cândva unchiul Gicu la noi nu i-ar fi bună? Oaie veritabilă din imitație de lup! Plus încă ceva, neapărat încă ceva. O garoafă, eventual două.

Ninge. Vicu își mișcă degetele picioarelor și la fiecare rotație, ca de pe un disc al norocului la Moși, cad în cascadă cadouri pentru Sandu, împerecheate, chiar dacă sunt desperecheate: o curea de pantaloni și o curea de ceas, de pildă Pantaloni are sigur. Dar ceas pentru eventuala curea? „Să-i dăruiesc un ceas?” E o idee. Incompletă însă. O să-i dea două... De ce nu?

Ninge. În candida cernere nu poți fi meschin. Pune mâna pe telefon. Tonul se prezintă de îndată. Soneria insistă sacadat, marcând parcă apropierea prietenului.

- Sandule, e ajun de An Nou! M-am gândit la asta de când m-am trezit. Vreau să-ți dăruiesc ceva, ceva deosebit. Am ales mult, habar n-ai cât am ales. Ce anume? Surpriză! Nici prin minte nu-ți trece... Ei, hai, că-ți spun... Îți dăruiesc - știu că o să te bucuri foarte mult - o să-ți dăruiesc două ceasuri. Cum, nu?! Nici nu mă gândesc să nu ți le dăruiesc! Bineînțeles. Pe amândouă. Chiar astăzi vin eu la tine...

- Două ceasuri?! Nu, imposibil, nu primesc! se aude în receptor vocea tăiată de emoție a prietenului.

Dar Vicu Cutie e generos. A început din nou să-și rotească degetele de la picioare, din ce în ce mai repede.

- De ce nu? Las' să fie două. E mai bine așa! Și știi care? De la 10 la 12. Sunt exact două ceasuri! Pa! Închide telefonul. Afară ninge, în casă miroase a cozonac, e cald și bine.

„Ce zi minunată! meditează Vicu și mărinimia îi umple ființa ca un final de orgă. Simt că aș putea să-i dăruiesc mai mult bunului meu prieten. Chiar trei ceasuri. Da, așa am să fac. O să stau până la unu și - poate, de ce nu? - o să iau masa la el.”

Și, dintr-un salt, Vicu e în picioare.

SĂ RETINEM!

- **Textul narativ** povestește întâmplări, evenimente, reale sau imaginare și se caracterizează prin folosirea verbelor la timpul trecut sau la un prezent atemporal.
- Principalul mod de expunere îl constituie **narațiunea**, caracterizată prin relatarea a cel puțin două evenimente aflate în relație cauzală, derulate în succesiune cronologică și la care participă unul sau mai multe personaje.
- **Textul epic** sau **narativ** este o modalitate prin care autorul își exprimă concepția despre lume și viață în mod indirect, cu ajutorul personajelor. În cadrul textului narativ este introdusă de cele mai multe ori descrierea. Dialogul dă savoare oricărui text, îi dă fluiditate.
- Instanțele comunicării literare sunt: **autorul**, **naratorul**, **personajul**, **cititorul** numit și **naratar** (cititorul fictiv al unei opere literare)

BUNĂ – CREȘTERE

1. Mai bine să lași copiii creștere bună, decât aur. (Epictet)
2. Lipsa de bună-creștere constă în manifestarea unei nepăsări de a ne face plăcuți și într-o lipsă de respect față de cei din jur. (J. Locke)
3. Că de-ar fi fata născută, cât de frumoasă măcar / Și n-o fi bine crescută, toate-I sunt într-un zadar. (A. Pann)

BUNA – CUVIINȚĂ

1. Capul minții e măsura și inima ei – cuviința. (N. Iorga)
2. Ce nu oprește legea, oprește buna-cuviință. (Seneca)
3. Să umblați cu bună cuviință față de cei din jur. (Ap. Pavel)
4. Buna-cuviință constrânge patimile a se potoli, înăbușă certurile la începutul lor și dă tuturor faptelor și vorbelor noastre o binefăcătoare blândețe. (M. Florea Livescu)

Blândețea și buna-cuviință se pot forma la copii și prin obișnuința de a se purta frumos cu cei din jur și îndeosebi cu cei ce le sunt inferiori.

Mai bine să lași copiii creștere bună decât aur. Nimic mai sus pe lume decât semnul creșterii bune.

*

Un om binecrescut înseamnă de cele mai multe ori unul care crede că nu trebuie să se mai crească.

*

Numai o bună creștere poate face oamenii în stare să păstreze un secret.

*

Orișicate îndrumări s-ar da copiilor și oricâte lecții savante de bună-creștere li s-ar ține zilnic, nimic nu va avea mai mare influență asupra conduitei lor ca societatea în care se află și purtarea celor din jurul lor. Copiii—ba chiar și oamenii mari — învață mai mult din exemple.

*

Buna creștere nu ne permite să ne atingem sau să insinuăm altuia că se face vinovat de abateri de la buna cuviință. Educatorul trebuie să fie înainte de toate un om bine crescut.

*

Lipsa de bună creștere constă în manifestarea unei nepăsări a ne face plăcuți și într-o lipsă de respect față de cei din jur.

*

Că de-ar fi fata născută cât de frumoasă măcar. Și n-o fi binecrescută, toate-i sunt într-un zadar.

*

Omul binecrescut face semenului său un compliment și-și asigură adesea respectul acestuia, dacă îl ascultă răbdător. El este atent și înțelegător și se ferește să enunțe sentințe severe.

*

Se poate spune că ceea ce distinge pe omul binecrescut de cel cu purtări rele, este spiritul de sacrificiu pe care-l manifestă în toate împrejurările vieții.